

Szakmai zárójelentés a K 108.503 azonosító számú, *Arany János kritikai kiadása* című kutatás 2004. február 1. és 2019. január 31. közötti munkájáról

Befejeztük a Voinovich Géza által 1951-ben elkezdett *Arany János Összes művei* című sorozatot : ennek a kritikai kiadásnak 18., Új Imre Attila által sajtó alá rendezett kötete 2014-ben, a 19., Korompay János által gondozott utolsó kötete 2015-ben jelent meg.

Elkezdjük az *Arany János Munkái* című új kritikai kiadást: 2016-ban publikáltuk Hász-Fehér Katalin által szerkesztett kötetét, amely a négy kötetből álló *Széljegyzetek* első darabja. 2019 legelején három könyvet jelentettünk meg, ezek: a Török Zsuzsa által sajtó alá rendezett *Elbeszélő költemények*, az S. Varga Pál által gondozott *Kisebb költemények 3.* kötete és a Hász-Fehér Katalin által elkészített *Arany János nagyszalontai könyvtárának és széljegyzeteinek katalógusa*.

Nyomdába került és 2019 első felében jelenik meg a Bolonyai Gábor által sajtó alá rendezett, három kötetből álló Arisztophanész-fordítások első darabja, amely *A Madarak*, *A Darázsok* és *A Béke* két nyelvű szövegét és jegyzeteit tartalmazza.

A tervezett kilenc kötet helyett hatot jelentettünk meg, a hetedik pedig kiadás előtt van. Ennek a különbségnek oka: egy gyermek születése, több súlyos betegség és halálesetek, valamint 2017-ben a munkaközösség aktív részvétele az Arany János-emlékévben.

Munkánk jól halad. Hász-Fehér Katalin a *Széljegyzetek* második és harmadik kötetén dolgozik, amelyek ez évben kerülnek lektorhoz.

A Szilágyi Márton által sajtó alá rendezett *Kisebb költemények 1.* idén kerül lektorhoz, amely elkészítésének időpontját az évforduló alkalmából megjelent „*Mi vagyok én?*” *Arany János költészete* c. könyvének elkészítése befolyásolta.

A *Kisebb költemények* második kötetét Hász-Fehér Katalintól Tarjányi Eszter vette át, aki még részt vehetett a munkaközösség 2017-ben az Akadémián tartott bemutatkozó ülészakán, de két hónappal később elhunyt. Helyébe, a Kollégium elnökének hozzájárulásával, Kardeván Lapis Gergely lépett, aki már elkezdte munkáját: az 1851-es és az 1852-es szövegek feldolgozását végezte el.

A Shakespeare-fordítások közül 2016-ban lektorhoz került *A szentivánéji álmom* kötete, amely az Arany János által ismert angol szöveget is tartalmazza. A kiadás sajtó alá rendezője, Paraizs Júlia azonban családjával együtt egy időre Angliába költözött és ott gyermeket szült. Munkája idén kerülhet nyomdába.

Dezső Kinga kiválasztotta a *Toldi* alapszövegét, elkészítette a szövegvariánsokat, és elkészítette a *Toldi* és a *Toldi estéje* keletkezés- és fogadtatástörténetének jegyzeteit.

Csörsz Rumen István és Rudas Péterné közös munkájaként folytatódott a *Dalgyűjtemény* szöveg- és dallamcsaládjainak összehasonlító elemzése. Az új kiadás jegyzetei az elsőhöz képest mind tartalmi, mind formai szempontból új változatban jelennek meg, az időközben megjelent forráskiadványok, valamint recens kutatások alapján.

Gönczy Monika, az Arany-bibliográfia készítője folyamatosan végzi az adatbevitelt a katalógusba, amely az Irodalomtudományi Intézetbe került és elkezdte *Az elveszett alkotmány* sajtó alá rendezését.

Dávidházi Péter betegségére és akadémiai elfoglaltságaira való tekintettel (mivel őt választották az I. Osztály elnökhelyettesének) visszalépett a *Buda halála* sajtó alá rendezésétől, amelyet a 2018 decemberében elkezdett újabb ciklusban Rózsafalvi Zsuzsanna veszi át.

Korompay János és Dávidházi Péter az MTA elnöke által kinevezett akadémiai Arany János-emlékbizottság vezetői voltak s az emlékév tudományos ülészeit és kiadványait szervezték: a munkaközösség előadásait 2017 márciusában Nagyszalontán a köztársasági elnök és az MTA főtítkára előtt, májusban, az akadémiai közgyűlés alkalmából rendezett konferencián az MTA elnöke és a szakmai közönség számára. Korompay János „*Honnan és*

hová?” Az Arany-hagyaték múltja és jövője címmel előadást tartott az akadémiai közgyűlésen, Paraizs Júlia textológiai munkájáról beszélt Stratfordban, a jubileumi Shakespeare-konferencián, Hász-Fehér Katalin Arany János-számot szerkesztett a Tiszatáj folyóiratban 2017 márciusában. Részt vettünk a Nagykőrösön, az Országos Széchényi Könyvtárban, a Debreceni Egyetemen és a Bölcsészettudományi Központ Irodalomtudományi Intézetében tartott ülészekokon. Fontos volt közreműködésünk az emlékévben megjelent, az MTA által támogatott két tanulmánykötetben („*Óhajtom a classicus írók tanulmányát*”. *Arany János és az európai irodalom*; „*Hazám tudósi, könyvet nagy nevének!*” *Arany János pályájának művelődéstörténeti olvasatai*), amelyben 25 szerző foglalta össze a mai tudomány álláspontját Arany Jánosról. A munkaközösség 2017-ben az alap kutatás és a kritikai kiadás tudományos és népszerűsítő bemutatását végezte el.

Bolonyai Gábor Arany Arisztophanész-fordításairól írt tanulmányával kiérdemelte az MTA BTK Irodalomtudományi Intézetének 2018. évi Martinkó András-díját.

2019 első felében megnyílik Arany-honlapunk, amely a versek kéziratait és fontosabb megjelenéseit mutatja be.

Havonta vitaulésekben beszéltük meg munkánk főbb problémáit.

Budapest, 2019. február 22.

Korompay János